

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414202039
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414202039.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľky A. Y., rodenej O., narodenej XX. XX. XXXX, bytom B. nad P., J. F. XXX/X, proti odporcovi POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.216,00 € s príslušenstvom o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 18C/20/2014-48 zo dňa 03. 10. 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd návrh na prerušenie konania zamietla.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť sumu 1.216,00 € s príslušenstvom a vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť trovy konania mení tak, že návrh zamietla.

Odporcovi sa náhrada trov prvostupňového konania nepriznáva.

Výrok rozsudku, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh zamietol, ostáva nedotknutý.

Odporcovi sa náhrad trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol o návrhu pôvodnej navrhovateľky V. O. narodenej XX. XX. XXXX, bytom B. P. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Košice, Kuzmánioho 29, rozhodol tak, že uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.216,00 € spolu s úrokom z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 1.216,00 € od 11. 02. 2014 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vo zvyšku návrh zamietol a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 523,99 € v súdom určenej lehote na účet právneho zástupcu navrhovateľky. Okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.216,00 € s príslušným úrokom z omeškania na základe tej skutočnosti, že navrhovateľka uzavrela s odporcom zmluvu o úvere č. 603700094 dňa 23. 09. 2009, na základe ktorej odporca poskytol navrhovateľke úver vo výške 1.400,00 €. Navrhovateľka úver splácala mesačnými splátkami s tým, že celkovo zaplatila v prospech odporcu sumu 2.616,00 €. Podľa názoru navrhovateľky však zmluva bola bezodplatná a bezúročná z dôvodu, že boli porušené ustanovenia zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho zaplatila navrhovateľka odporcovi o 1.216,00 € viac než mala, čím došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože navrhovateľka plnila bez právneho dôvodu. Tieto tvrdenia navrhovateľky si okresný súd v konečnom dôsledku osvojil, dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá formulárová zmluva, vzťah medzi účastníkmi konania posúdil ako spotrebiteľský (navrhovateľka nemohla podstatným spôsobom ovplyvniť formulárovú zmluvu s tým, že bola v postavení slabšej strany, a preto má podľa názoru súdu postavenie spotrebiteľky). Zmluvu

okresný súd považoval za bezúročnú a bez poplatkov, pretože neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, ako aj konečnú splatnosť úveru, a je tak v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný a platný v čase uzavretia zmluvy. Aj pokiaľ ide o výšku poplatku, súd ho považoval za neprimeraný, tento poplatok pozostával z 1/3 z úrokov, čo by bol ročný úrok vyše 400,00 €, čo predstavuje vo vzťahu k poskytnutému úveru úrokovú mieru 29 % ročne a zvyšné 2/3 predstavujú administratívny poplatok. Už vzhľadom na výšku administratívneho poplatku, ktorý predstavoval viac ako 800,00 € s prihliadnutím, že ide o jednoduchú formulárovú zmluvu, s ktorou nemohli odporcovia vzniknúť takéto náklady, považoval súd tento administratívny poplatok za neprimeraný vo vzťahu k poskytnutému úveru.

Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 497, § 501 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1, 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p., mal za to, že navrhovateľka mala neúspech len v nepatrnej časti, a preto jej súd priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

Proti rozsudku okresného súdu, a to proti výroku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľke sumu 1.216,00 € a vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľke trovy konania, podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie odporcu. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p., a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. Poukázal na to, že nárok navrhovateľky sa premlčal v objektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu, a to dňa 28. 01. 2013. Navrhovateľka sa so žalobou o zaplatenie obrátila na súd až 24. 02. 2014, a teda jej nárok nemožno priznať. Vzniesol, teda, námietku premlčania v odvolacom konaní (§ 100 ods. 1 OZ). Namietal tiež nesprávne posúdenie predmetnej zmluvy o úvere ako zmluvy spotrebiteľskej, uviedol, že nebol preukázaný spotrebiteľský charakter tejto zmluvy, dlžníčka v posudzovanej zmluve nemá právne postavenie spotrebiteľa, pretože nenapĺňa definíciu spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko jej bol úver poskytnutý na výkon povolania. V napadnutých výrokoch žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a návrh navrhovateľky zamietnuť, alebo zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd v odvolacom konaní predovšetkým skúmal, či sú splnené procesné podmienky na prejednanie odvolania, a to najmä, či odvolanie bolo podané oprávnenou osobou. Zistil, že po vydaní rozhodnutia okresného súdu (03. 10. 2014) právny zástupca (pôvodnej) navrhovateľky - požiadal súd o prerušenie konania podľa § 107 ods. 3 O. s. p. na základe tej skutočnosti, že navrhovateľka zomrela. Ako dôkaz preukazujúci uvedenú skutočnosť pripojil k žiadosti aj fotokópiu úmrtného listu poručiteľky, v ktorom je uvedený deň, mesiac a rok jej úmrtia 09. 01. 2015. Právny zástupca navrhovateľky podal písomné vyjadrenie k odvolaniu odporcu podaním zo dňa 19. 02. 2015, teda už po smrti poručiteľky. Smrť alebo zánik splnomocniteľa má za následok zánik plnomocenstva. Splnomocnenec je ale povinný urobiť všetko, čo neznesenie odklad tak, aby právny nástupca splnomocniteľa neutrpel ujmu na procesných právach (§ 33b ods. 6 OZ). Podanie žiadosti o prerušenie konania a vyjadrenie k odvolaniu podané právnym zástupcom pôvodnej navrhovateľky preto považoval odvolací súd za podania podané oprávnenou osobou.

Vzhľadom na podaný návrh na prerušenie konania pred rozhodnutím vo veci samej odvolací súd taktiež skúmal, či sú dané dôvody v súdnej veci na prerušenie konania. Podľa § 107 ods. 1 O. s. p., ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť, alebo či môže v ňom pokračovať. Podľa § 107 ods. 3 O. s. p. konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporcu zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr.

Odvolací súd dopytom na Okresný súd Žiar nad Hronom (elektronickou poštou) zistil, že dedičkou po poručiteľke je A. Y., rodená O., narodená XX. XX. XXXX, bytom B. nad P., J. F. XXX/X - dcéra poručiteľky, a že „dedičský spis sa nachádza u vyššieho súdneho úradníka na kontrolu návrhu uznesenia o zastavení konania z dôvodu nemajetnosti“ (15. 05. 2015). Dedičský spis sa nachádzal u vyššej súdnej úradníčky na kontrolu uznesenia aj dňa 09. 11. 2015. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že

v súdnej veci nie sú dané dôvody na prerušenie konania z dôvodu smrti pôvodnej navrhovateľky vzhľadom k tomu, že povaha veci pripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr, nakoľko jedinou právnu nástupkyňou poručiteľky je jej dcéra, a preto v ďalšom konaní odvolací súd, ako s účastníčkou konania na strane navrhovateľa, konal s dcérou pôvodnej navrhovateľky A. Y.

Vzhľadom k tomu, že odporca námietku premlčania v konaní vzniesol až v odvolacom konaní, odvolací súd bol toho názoru, že na vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Vyzval terajšiu navrhovateľku, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia, konkrétne ust. § 107 O. s. p., teda k otázke tvrdeného premlčania nároku, vyjadrila v súdom určenej 7 dňovej lehote. Výzva jej bola doručená 18. 11. 2015, pričom navrhovateľka ostala nečinná až do rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej. Odvolací súd, teda, prejednal odvolanie podané odporcom a zisťoval, či je nárok navrhovateľky premlčaný alebo nie.

Premičanie nároku navrhovateľky odvolací súd posudzoval aj vzhľadom na vyjadrenie pôvodnej navrhovateľky k odvolaniu, že v prejednávacom prípade ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane odporcu, v dôsledku ktorého sa nárok navrhovateľky premlčuje za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Tvrdila, že predmetná zmluva bol uzavretá 23. 09. 2009, t. j. po 8 rokoch podnikania odporcu v oblasti poskytovania úverov, kedy po celý čas platila zákonná nevyvrátiteľná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti v prípade absencie RPMN. Dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov je nevyhnutné hodnotiť ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Poukázala v tomto smere na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2011, 3Co/178/2013 a 3Co/89/2011, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 9Co/648/2013, uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/481/2013 a rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 18C/23/14, ako aj ďalšie. K bezdôvodnému obohateniu na strane odporcu došlo 27. 01. 2010 a neskôr. V tomto čase odporca preukázateľne vedel, že zmluvami s takýmito úrokmi sa bezdôvodne obohacuje pre rozpor vysokých úrokov s dobrými mravmi. Odporca nijakým spôsobom nepreukázal, že vo veci márne uplynula dvojročná subjektívna premlčacia lehota. Pokiaľ ide o jej začiatok, navrhovateľka sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až od svojho právneho zástupcu v deň udelenia plnomocenstva, teda 12. 12. 2013. Navrhovateľka poukázala aj na to, že je nevyhnutné účel použitia poskytnutých finančných prostriedkov skúmať z objektívneho hľadiska. V predmetnej zmluve chýba akýkoľvek údaj o zamestnávateľovi navrhovateľky alebo hocijaký iný údaj, ktorý by poukazoval na to, že finančné prostriedky boli poskytnuté na účel zamestnania. Pre vylúčenie aplikácie ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje označenie účelu v zmluve o úvere, ale tento účel vylučujúci daný predpis musí reálne existovať a je nevyhnutné ho patrične preukázať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Nárok navrhovateľky odvolací súd považoval za nárok založený spotrebiteľskou zmluvou, pričom stotožnil sa s tvrdením navrhovateľky, že odporca v konaní nepreukázal, že ním poskytnuté finančné prostriedky boli navrhovateľky poskytnuté skutočne za účelom výkonu povolania. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba akýkoľvek údaj o zamestnávateľovi navrhovateľky alebo akýkoľvek iný údaj preukazujúci, že finančné prostriedky boli poskytnuté na účel zamestnania (okrem zaškrtnutého políčka, ktorý by mal túto skutočnosť preukazovať). Účel použitia finančných prostriedkov treba skúmať z objektívneho hľadiska a odporca musí preukázať, že ním poskytnuté finančné prostriedky boli skutočne poskytnuté za účelom výkonu povolania. Túto skutočnosť však v konaní nepreukázal. Vzhľadom na uvedené vzťah medzi účastníkmi konania považoval odvolací súd za vzťah spotrebiteľský.

Ďalej odvolací súd skúmal, či nie je nárok navrhovateľky premlčaný s poukazom na ust. § 107 ods. 1, 2 OZ a dospel k záveru, že bezdôvodné obohatenie na strane odporcu nie je možné považovať za bezdôvodné obohatenie, ktoré by bolo získané úmyselne, a to či už priamo alebo nepriamo. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí len predpokladať, že odporca o bezdôvodnom obohatení musel vedieť, túto skutočnosť v konaní je

treba aj preukázať a v tomto dôkazná povinnosť zaťažuje navrhovateľku. Niet pochyb o tom, že v súdnej veci došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane odporcu. V zmysle § 107 ods. 1 a 2 O. s. p. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí v subjektívnej dvojročnej lehote a najneskôr v objektívnej trojročnej lehote a len ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Pokiaľ by sa aj navrhovateľka dozvedela o bezdôvodnom obohatení dňa 12. 12. 2013 pri podpísaní plnomocenstva právnomu zástupcovi a jej nárok by bol uplatnený v dvojročnej (subjektívnej) lehote, od kedy sa dozvedela, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, vzhľadom k tomu, že najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky odo dňa, keď k nemu došlo (pokiaľ nejde o úmyselné bezdôvodné obohatenie), subjektívna lehota nemôže presiahnuť lehotu objektívnu, to znamená, že aj keď bolo právo uplatnené v subjektívnej dvojročnej lehote, táto nemôže presiahnuť objektívnu trojročnú lehotu, ktorá začína dňom, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

V zmysle splátkového kalendára dohodnutého medzi účastníkmi konania (viď Zmluvu o úvere zo dňa 23. 09. 2009 č. 603700094 na p. v.) bola povinná navrhovateľka splácať sumu po 218,00 € od 19. 11. 2009 mesačne, pričom posledná splátka bola dohodnutá na deň 19. 10. 2010, to znamená, že od tohto dňa plynula navrhovateľke objektívna trojročná lehota na uplatnenie svojho práva na súde, ktorá márne uplynula dňa 19. 10. 2013. Keďže návrh na začatie konania bol podaný na súde dňa 24. 02. 2014, nárok navrhovateľky je premlčaný. Z uvedeného dôvodu krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.216,00 € s príslušenstvom, ako aj vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť trovy konania zmenil tak, že návrh zamietol a odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal vzhľadom k tej skutočnosti, že odporca si právo na ich náhradu neuplatnil, hoci by mal na ňu právo ako v konaní úspešný účastník podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd výrok rozsudku, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh zamietol, ponechal nedotknutým z toho dôvodu, že odvolanie proti zamietajúcemu výroku rozsudku okresného súdu nesmerovalo, teda odvolaním tento výrok nebol dotknutý.

Krajský súd odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, tak isto s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p., v odvolacom konaní v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., keďže návrh na náhradu trov odvolacieho konania nepodal (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú (§ 151 ods. 2 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.